

Jaarrondtellingen in de Heksloot

Vanaf 1 januari 2017 heb ik de coördinatie van de jaarrondtellingen in de Hekslootpolder overgenomen van Jan Meijer, die het 13 jaar heeft gedaan. Allereerst veel dank voor al het werk gedurende al deze jaren, Jan!

Wie ben ik

Ik ben Annegreet van Arkel. Wij zijn 22 december 2016 verhuisd naar Haarlem - komend uit Amsterdam - en ik had nog niet eerder van de Hekslootpolder gehoord. Ik ben direct lid geworden van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland. In de eerste Fitis van januari 2017 las ik dat Jan Meijer de coördinatie van deze tellingen wilde overdragen. Ik vond het essentieel dat de tellingen worden voortgezet en om deze reden heb ik de coördinatie daarvan overgenomen. Dat wil overigens nog niet zeggen dat ik nu een goede kennis van de Hekslootpolder heb. Met hulp van Jan probeer ik verslag te doen van de tellingen van het afgelopen jaar.

Wijziging in telgebieden

Voorheen werd de Hekslootpolder in drie gebieden ingedeeld. Afgelopen jaar in vijf, omdat de Oude Spaarndammerpolder (OSP) opgesplitst is in OSP oud en OSP nieuw en hetzelfde geldt voor de Hekslootpolder. Vanwege het gebruik van de agrilaser op het land van boer Dijkzeul wordt daar apart geteld. Aldus hopen we een beter zicht te krijgen op de gewenste en ongewenste effecten van deze lasergun. Hieronder volgt een korte uitleg over het speciale van de twee 'nieuwe' gebieden.

OSP nieuw

Dit is de strook weilanden rechts van het Assendelvevoetpad achter de klutenplas en de rijweg. Dit gebied wordt nu apart geteld, omdat de gemeente binnen het ecologisch beleidsplan Haarlem middelen beschikbaar gesteld heeft om het voor weidevogels zo geschikt mogelijk te maken. Landschap Noord-Holland heeft een beheerplan geschreven om dit stukje van de Heksloot voor weidevogels te optimaliseren. Om de voortgang te kunnen meten zijn deze jaarrondtellingen van belang. Tevens worden de weidevogels door weidevogelcoördinator Andries Kamstra gemonitord in het broedseizoen. De vereniging 'Behoud de Hekslootpolder' werkt samen met bovengenoemde partijen en heeft eind februari een natuurwerkdag op dit stukje Hekslootpolder gehouden.

Terrein boer Dijkzeul

Op het terrein van boer Dijkzeul staat een agrilaser in de periode van 1 juli tot medio maart. Dijkzeul heeft deze agrilaser geplaatst om het grazen van ganzen tegen te gaan. Duidelijk is dat de lasergun ook alle andere vogels verjaagd. Om zicht te houden op de gevolgen van dit apparaat voor weidevogels worden de vogels op dit stuk weiland apart geteld.

Aangezien dit het eerste jaar is geweest dat er in vijf gebieden is geteld, kan pas eind 2018 een vergelijking worden gemaakt tussen deze gebieden.

Bijzonderheden in 2017

De Hekslootpolder wordt geteld sinds het jaar 2000. In 2017 zijn ongeveer 20 tellin-

gen gehouden met meestal twee personen en een enkele keer één persoon. De meeste tellingen zijn gehouden op een ochtend in het weekend. In totaal zijn er vorig jaar 98 verschillende soorten vogels geteld in het hele gebied. De cijfers hieronder in de tabellen zijn totaalcijfers. Hieronder ziet u een verdeling van dit totaal over alle gebieden.

HEKSLOOT	DIJKZEUL	OSP	KLUTEN PLASJE	OSP NIEUW	TOTAAL
18556	6786	4381	386	47	30156

Hieronder volgt een top 10 van de meeste geziene soorten en een overzicht van een aantal bijzondere waarnemingen.

Top 10

SOORT	CODE	HEKSLOOT	DIJKZEUL	SPD. POLDER	PLASJE	OSP NIEUW	TOTAAL
Grauwe Gans	161	5059	2227	892	0	3	8181
Meerkoet	429	2312	636	316	12	2	3278
Smient	179	1469	489	762	0	0	2720
Spreeuw	1582	1786	575	221	0	0	2582
Wilde Eend	186	1301	694	267	0	0	2262
Kokmeeuw	582	820	1205	77	15	0	2117
Nijlgans	170	1028	73	221	0	0	1322
Kauw	1560	847	124	166	4	0	1141
Kievit	493	506	57	369	3	0	935
Kolgans	159	360	174	20	0	2	556

Bijzondere waarnemingen

SOORT	CODE	HEKSLOOT	DIJKZEUL	SPD. POLDER	PLASJE	OSP NIEUW	TOTAAL
Dodaars	7	9	0	0	0	0	9
Koereiger	111	1	0	0	0	0	1
Ooievaar	134	1	0	0	0	0	1
Pijlstaart	189	0	0	0	0	3	3
Smelleken	309	1	0	0	0	0	1
IJsvogel	831	2	0	1	0	0	3
Kleine Plevier	469	1	0	2	2	0	5
Grote Gele							
Kwikstaart	1019	1	0	0	0	0	1
Zwartkop	1277	1	0	0	0	0	1

Deze waarnemingen zijn bijzonder omdat ...

- De Dodaars is in de beginjaren van de tellingen steeds gezien en na 2009 steeds minder. In de beginjaren werd hij twee tot drie keer gezien en het afgelopen jaar negen maal.
- De Koereiger, gezien en gefotografeerd door Alie Postma, werd in 2017 voor het eerst gezien in ons gebied. Oorspronkelijk een soort die meer in zuidelijkere streken in Europa wordt waargenomen. Er lijkt sprake van een opmars naar Nederland; een paar broedgevallen zijn reeds bekend. In Nederland foerageert hij ook tussen vee, maar ook op soortenrijke weiden met weinig vee. Vooral in een gebied waar muizen, insecten en kikkers zich voort kunnen planten.
- Het Smelleken is dit jaar weer gezien. De laatste keer hiervoor was in 2013.

- De IJsvogel wordt de laatste jaren vaker gezien. Vanaf 2007 ieder jaar wel; daarvoor voor het eerst in 2001. Ditzelfde geldt voor de Zwartkop. De Ooievaar is in 2007 drie maal en in 2014 ook eenmaal gezien.

Tot slot

Ik hoop u aldus een kort overzicht te hebben gegeven van de aflevering 2017 van de jaarrondtellingen. Hopelijk kom ik volgend jaar beter beslagen ten ijs wat betreft het maken van vergelijkingen binnen de nieuwe opdeling van het gebied voor onze tellers.

■ *Annegreet van Arkel*

Help mee aan benoemen natuurbeelden

Vogelkenners en natuurliefhebbers kunnen actief bijdragen aan de doorzoekbaarheid van de collectie Natuurbeelden. Je kunt online zo veel mogelijk trefwoorden toevoegen aan meer dan duizend video's van onder meer vogels en landschappen. Deze manier van samenwerken met het publiek wordt ook wel crowdsourcing genoemd. Beeld en Geluid heeft dit interactieve spel DigiBird gelanceerd om beeldmateriaal met betrekking tot vogels sneller te kunnen vinden.

Beeld en Geluid heeft 650 uur aan ruwe beelden van de Nederlandse natuur verzameld in samenwerking met de Stichting Natuurbeelden, waar elf natuurorganisaties in samenwerken, waaronder Natuurmonumenten, Vogelbescherming en de Waddenvereniging. De beelden zijn aangeleverd door professionele filmers en het materiaal is toegankelijk gemaakt voor hergebruik via het online platform www.natuurbeelden.nl.

Op deze site kun je filmbeelden zoeken op trefwoorden of op kaart, zodat je films van jouw favoriete vogel of landschap kunt bekijken en aanvullen. Zo worden steeds meer beschrijvingen toegevoegd aan het beeldmateriaal. Als meerdere spelers bij een fragment hetzelfde trefwoord invoeren dan leidt dit ertoe dat het fragment snel en nauwkeurig kan worden teruggevonden. Hierdoor is het niet nodig om de video door te spelen of in zijn geheel te bekijken.

Met behulp van natuurliefhebbers en vogelkenners wordt de collectie Natuurbeelden beter doorzoekbaar gemaakt.

Doe ook mee! Ga naar www.natuurbeelden.nl en voeg trefwoorden toe.

■ *Antje Ehrenburg*